

BESLUT

2018-05-14

Dnr: 18/00834

SAKEN

Melodifestivalfinalen, SVT1, 2018-03-10, finalen i den svenska melodifestivalen; fråga om opartiskhet, sponsring och otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på opartiskhet eller bestämmelserna om sponsring och otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser sammanfattningsvis följande.

- Programmet inleddes och avslutades med att fem företag som sponsrat musiktävlingen nämndes, vilket inte borde få förekomma i public service, eller i alla fall inte i program som inte är sportevenemang. Det är dessutom principiellt fel att det förekommer sponsring eftersom SVT finansieras av licenspengar.
- Programledaren bär smycken av märke som är utmärkande, vilket är ett otillbörligt gynnande av kommersiellt intresse.
- En skylt med text om en loppmarknad som hölls upp av en person i publiken innebar otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.
- Dansare och en artist bär kläder som är karaktäristiska för ett varumärke och något fall kan man också uppfatta logotyper i förinspelade inslag, vilket är ett otillbörligt gynnande av kommersiellt intresse.
- Programledaren sa att en sång var ett fint initiativ för integration och mångfald vilket är ett brott mot opartiskheten.
- SVT varnade inte för starkt ljus som är skadligt för personer som är känsliga för epilepsi.
- Det är osannolikt att samma låt kan få fem tolv-poängare i internationella omröstningar och man kan misstänka att programledaren styr och bestämmer allt själv i programmet. Röstningen kan inte ha gått rätt till och en anmälare vill ha tillbaka pengar för att ha röstat på en låt

som blev missgynnad.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Otillbörligt gynnande

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

Sponsring

Enligt 19 § i sändningstillståndet får Sveriges Television (SVT) inte sända sådana sponsrade program där sponsorbidraget har tillfallit SVT direkt. Sponsring får dock förekomma

- i sändningar i samband med sportevenemang,
- av program som innebär utsändning av en allmän sammankomst eller offentlig tillställning där SVT är arrangör, under förutsättning att det är ett arrangemang inom ramen för ett åtagande gentemot Europeiska Radiounionen (EBU) eller ett arrangemang av liknande betydelse samt att programmet direktsänds till flera länder.

Inom ramen för ovanstående bestämmelser får sponsring förekomma i samband med högst 20 evenemang per år.

Opartiskhet

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden granskar i efterhand om innehållet i program och inslag överensstämmer med radio- och tv-lagen och de programrelaterade villkor som gäller för sändningarna. Det ingår exempelvis inte i nämndens uppgift att pröva om frågor om återbetalning av kostnaden för att rösta i *Melodifestivalen*.

SVT har uppgett att bolaget direktsänt finalen till flera länder. Nämnden finner därför att SVT formellt har uppfyllt de krav som ställs för att sändningen ska få sponsras enligt bestämmelsen. Nämnden anser vidare att programmet inte hade

utformats på ett sådant sätt att det innebar något otillbörligt gynnande av kommersiella intressen i strid med bestämmelsen.

Granskningsnämnden anser mot bakgrund av anmälarnas invändningar inte heller att programmet i övrigt strider mot de bestämmelser som gäller för sändningarna.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Marko Persson.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Marko Persson

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.